

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

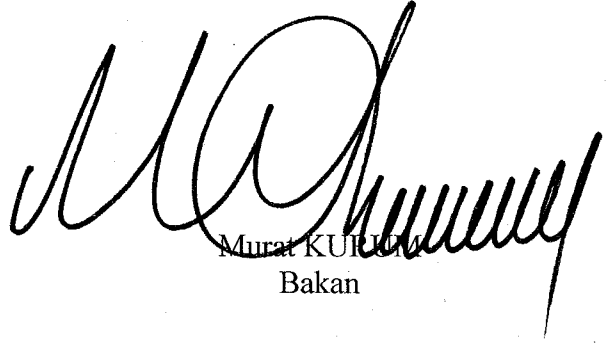
08 Eylül 2022

Sayı :30824082-610 456383
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KUTLU
Bakan

EK:

- Liste (7 Adet, 11 Sayfa)
- Cevap Yazısı (160 Adet, 323 Sayfa)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN ONURSAL ADIGÜZEL'İN
TBMM 7/68474 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Bingöl Kiğı ilçesi Eskikavak Köyü mevkiinde, Bingöl Metal Madencilik San. ve Tic. A.Ş. tarafından yapılması planlanan S.201002042 Kompleks Cevher (Kurşun, Çinko, Gümüş) Maden Ocağı projesi ile ilgili olarak Bingöl Valiliği'nce 2011 yılında "ÇED gerekli değildir" kararı verilmiştir. 2014 yılında 21.9 hektarlık maden alanının 24.75 hektara çıkartılması için Bingöl Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'ne başvuru yapılmış ve yine "ÇED gerekli değildir" kararı verilmiştir. Yöre halkı, Erzurum 1. İdare Mahkemesi'nde Bingöl Valiliği'nin kararının iptaline yönelik dava açmıştır. Mahkeme 17 Ocak 2019 tarihinde her iki "ÇED gerekli değildir" kararının iptaline karar vermiş ve kararın temyiz mahkemesince onaylanması il proje iptal edilmiştir. Mahkeme bilirkişi raporunda işletmenin bulunduğu alanın yüzeysel ve yeraltı sularının kalitatif ve kanitatif özelliklerinin meteorolojik, jeoteknik, hidrojeolojik ve hidrolik yönden ciddi eksikliklerin bulunduğuna hükmetmişti. Yine mahkeme kararında projenin su kaynakları, flora ve fauna konularında yol açacağı sorunların tespiti ve giderilmesi gerekliliğine dikkat çekilmişti. Bingöl Metal Madencilik tarafından yapılması planlanan maden ocağı projesi ile ilgili olarak Bakanlığınız ÇED inceleme ve değerlendirme komisyonu tarafından yapılan değerlendirme sonrası "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı verilmiştir. Bu çerçeveden hareketle;

1-Arel Müşavirlik Madencilik Mühendislik Medikal Tic. Ltd. Şirketi tarafından proje alanının büyük bir kısmının ormanlık alan olduğu bilgisine yer verilmiştir. Buna göre 330 hektar ormanlık alan, 86 hektar hazine arazisi-ham toprak, 14 hektar tarla (şahsi arazi), şahsi arsa ve tespiti yapılmamış alanlar bulunmaktadır. Bingöl ili sınırları içerisinde ormanlık arazide kaç adet maden ocağı ruhsatı verilmiştir? Bu veri 2022 yılı itibariyle güncel olarak kaçtır?

2-Basına ve kamuoyuna yansıyan haberlerde; yöre halkı, sivil toplum kuruluşları ve bölge hemşeri demekleri Peri Vadisi'nin ekolojik çeşitliliğinin yanı sıra manevi önemine de dikkat çekmektedir. Bölgede endemik fauna ve flora türleri bulunmaktadır. Öte yandan Peri Vadisi'nde yöre halkı açısından kutsal olan dağ keçileri yaşamaktadır. Yöre halkı açısından maddi ve manevi öneme sahip bu bölge hakkında "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı verilirken bu hususlar göz önünde bulundurulmuş mudur?

3-Eskikavak, İlbey, Cevizli ve Aysaklı köylüleri başta olmak üzere, yaklaşık 500 hektar alanı etkileyecek bu maden projesinin yapılmasını engellemek için uzun yıllardır mücadele verilmektedir. ÇED Raporuna dair karar verilirken sürece halkın katılımı sağlanmış mıdır?

4-Gerek biyolojik çeşitlilik gerekse yöre halkı açısından bölgenin önemi göz önüne alındığında kararın Bakanlığınızca yeniden değerlendirilmesi ya da iptali düşünülmekte midir?

CEVAPLAR:

1-Maden ruhsatına ilişkin iş ve işlemler 3213 sayılı Maden Kanunu Hükümleri gereğince Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na yürütülmektedir.

2-Söz konusu proje kapsamında bölgenin özellikleri detaylı bir şekilde incelenmiş, ayrıca ÇED Raporu kapsamında proje alanı ve yakın çevresiyle ilgili olarak görevlendirilen bilirkişiler tarafından "Madencilik Faaliyetleri Değerlendirme Raporu" hazırlanmış ve rapor ekinde

verilmiştir. Proje bölgesel hassasiyetler göz önünde bulundurularak yeraltı işletmesi şekline dönüştürülerek yüzey kullanım alanları kısıtlanmıştır.

3-ÇED Yönetmeliğinin 9. Maddesi uyarınca halkı yatırım hakkında bilgilendirmek, projeye ilişkin görüş ve önerilerini almak amacıyla Halkın Katılımı Toplantısı söz konusu tarihten en az 10 gün öncesine kadar Kiğı İlçesinde dağıtımı yapılan yerel gazetelerde ilan yapılamaması nedeniyle firma talebine istinaden ertelenmiş, daha sonra düzenlenen Halkın Katılımı Toplantısı Milliyet (Ekonomi) Gazetesi, Kiğı Kaymakamlığı, Eskikavak, Aysaklı, Cevizli ve İlbeyli Köylerinde duyurulmuştur. Halkın Katılımı Toplantısında dile getirilen ve toplantı tutanağına geçirilen görüş ve önerilen ÇED Süreci içerisinde değerlendirilmiş olup, ÇED Raporunun ilgili bölümlerinde yer verilmiştir. Bölgesel hassasiyetler göz önünde bulundurularak proje sahibince açık ocak işletmeciliğinden vazgeçilmiş, proje sadece yeraltı işletmesi şekline dönüştürülmüştür. Daha önce ÇED Gerekli Değildir Kararına istinaden açılan açık ocak işletmesinin rehabilite edileceğine dair taahhüt alınmış olup, rehabilitasyon projesi hazırlanmıştır. Nihai ÇED Raporunun askı ilan süreci sonunda Bakanlığımıza herhangi bir görüş öneri veya itiraz ulaşmamıştır. ÇED sürecinin her aşamasında Bakanlığımız web sitesinde (<https://eced-duyuru.csb.gov.tr/eced-prod/duyurular.xhtml>) sürece ilişkin duyurular yapılmaktadır.

4-Bakanlığımızca verilen ÇED Olumlu Kararları, hukuki süreçler sonucunda Mahkeme kararları ile iptal edilebilmekte veya ruhsat hukukunun sona ermesi ya da kanuni süreler içerisinde yatırıma başlanılmaması durumunda geçerliliğini kaybetmektedir. Bunların dışında kararın tekrar gözden geçirilmesinin veya iptal edilmesinin herhangi bir yasal dayanağı yoktur.